

Ti preletniki niso bili prav nič plašni – po vsej verjetnosti zaradi utrujenosti po dolgem letu – kajti dovolili so mi, da se jim približam na kakih 20 m. Potem so se dvignili, dvakrat zaokrožili nad mlako in se, medtem ko sem se jaz že umaknil, vrnili na prvotno mesto ter se posvetili nadaljnjemu iskanju hrane, predvsem pa počivanju. Te elegantne ptice si je kaki dve uri pozneje ogledal tudi kolega D. Šere in napravil pričujoči posnetek (slika 5). Polojnik je na Hraških mlakah redke preletni gost (CIGLIČ & TREBAR 1998, *lastni podatki*).

Henrik Ciglič, Likozarjeva 7, SI-4000 Kranj, Slovenija,
e-mail: cigi@tele-cable.net

DULAR *Charadrius morinellus*

Dotterel – one ad. female observed on 29 Apr 2010 on top of Mt Matajur (Julian Alps, UTM UM81, NW Slovenia, 1,642 m a.s.l.); only the second record from the Alpine region of Slovenia. The record was confirmed by the National Rarities Committee – KRED as the 8th record for Slovenia after 1 Jan 1950 (Category A).

Slika 6 / Figure 6: Dular / Dotterel *Charadrius morinellus*, Matajur, 29.4.2010 (foto: A. Kozina)

Dne 29.4.2010 smo se z družino odpravili na Matajur, mejno goro med Slovenijo in Italijo nad Kobaridom (1.642 m n.v.). Ob 13.20 h je na vrhu tik nad nami priletela manjša ptica s slovenske strani gore. Letela je zelo hitro in videti je bila popolnoma enobarvna, zato sem na hitro pomislil, da gre za hudournika. Vseeno sem hitro pograbil fotoaparata, jo fotografiral ter ugotovil, da smo ravnokar videli dularja. Ptica je naredila krog okoli vrha in nato spet švignila tik nad nami. Ko se nam je približevala, se mi jo je posrečilo večkrat fotografirati (slika 6). Nato je naredila širši krog okoli vrha ter se spustila na tla nekje na italijanski strani Matajurja. Predvsem italijanska, morda pa tudi slovenska stran Matajurja, bi sicer morda utegnili biti primerna

lokacija za gnezdenje te vrste, vendar pa gre zaradi časa opazovanja najverjetneje za seleči osebek. Dular je bil na selitvi že opazovan na nekaterih vrhovih Visokega Krasa (Vremščica, Nanos) nad 1.000 m (KAPLA 2003, R. PLAT & H. JACOB *osebno* – arhiv KRED), opisano opazovanje pa je po opazovanju s Pece (2.126 m n.v., Vzhodne Karavanke) (JEŽ 1988) šele drugi podatek o pojavljanju te vrste v alpskem svetu Slovenije. Opazovanje je potrdila Nacionalna komisija za redkosti – KRED kot osmo opazovanje vrste v Sloveniji po 1.1.1950 (kategorija A).

Aleksander Kozina, Jurjevica 61, SI-1310 Ribnica, Slovenija,
e-mail: aleksanderk@gmail.com

VELIKI PRODNIK *Calidris canutus* & OZKOKLJUNI LISKONOŽEC *Phalaropus lobatus* – one individual of each species observed on 24 May 2007, foraging in waste-water basins of the Ormož sugar factory (UTM WM93, NE Slovenia); first spring record of both species for the site where regularly, although rarely seen. Spring records are generally very rare in Slovenia as well.

Z.D. Tometom sva 24.5.2007 preštela vodne ptice v bazenih Tovarne sladkorja pri Ormožu. V tretjem vodnem bazenu je bilo zelo malo vode, zato so bile v njem obsežne plitvine. V tem bazenu je bilo največ pobrežnikov in med njimi sta bili tudi dve manj pogosti vrsti na selitvi pri nas – veliki prodnik, en osebek v prehodu iz zimskega v poletno perje, in ozkokljuni liskonožec, samec v poletnem perju. Od pobrežnikov, ki tukaj gnezdiijo (ŠTUMBERGER 2002), pa sta bila najbolj glasna dva pojoča rdečenoga martinca *Tringa totanus*. Veliki prodnik in ozkokljuni liskonožec se na omenjeni lokaliteti redko, vendar dokaj redno pojavljata na jesenski selitvi, ko smo večinoma opazovali mlade osebeke (B. ŠTUMBERGER & L. BOŽIČ *osebno, lastni podatki*). Opisano opazovanje je za obe vrsti prvo iz obdobja spomladanske selitve. Vrsti sta sicer v Sloveniji do konca 90-ih let veljali za redkost, z manj kot 10 znanimi podatki, spomladanska opazovanja pa so zelo redka (KOMISIJA ZA REDKOSTI 1993, SOVINČ 1994B, 1995 & 1999, BOŽIČ 2001A). Za ozkokljunega liskonožca je znano samo eno objavljeno spomladansko opazovanje (GREGORI 1979).

Damijan Denac, Mala Slevica 2, SI-1315 Velike Lašče, Slovenija,
e-mail: damijan.denac@nib.si

KOZICA *Gallinago gallinago*

Snipe – 40 individuals observed on 13 Apr 2007 during spring migration at Ljubljansko barje, where flocks of this size are seen very rarely

V Bevkah na Ljubljanskem barju sem 13.4.2006 opazoval jato 40 kozic na delno poplavljenih ekstenzivnih travnikih. Kozice se na Ljubljanskem barju najpogosteje pojavljajo v obdobju pomladanske selitve, kamor sodi tudi to opazovanje, vendar so večje jate redke. Kot gnezdilka je kozica na Barju izginila (TOME *et al.* 2005).

Damijan Denac, Mala Slevica 2, SI-1315 Velike Lašče, Slovenija,
e-mail: damijan.denac@nib.si

KRIČAVA ČIGRA *Sterna sandvicensis*

Sandwich Tern – two summer observations, probably including birds during post-breeding dispersal: (1) four individuals on 8 Jun 2009 at Ptujsko jezero reservoir near Markovci (UTM WM73, NE Slovenia), (2) one individual on 13 Jul 2009 at Lake Cerknica (UTM VL56, S Slovenia). Records from inland Slovenia are very rare, whereas the species regularly winters along the coast.

Takoj ob začetku popisa v okviru rednih štetij vodnih ptic Ptujškega jezera sem dne 8.6.2009 ob 17.00 h opazil štiri odrasle kričave čigre v poletnem perju. Ves čas opazovanja so mirno sedele na suhih vejah v vodi, kakšnih 300 m od jezua pri Markovcih. Približno dve uri kasneje sem eno izmed njih opazoval med počivanjem na lesenem kolu v bližini pristanišča pri Budini na Ptujju. Edino znano starejše opazovanje kričave čigre z območja reke Drave je iz leta 1985, ko so bili 9.7. trije odrasli osebkki zabeleženi na strugi Drave pri Bukovcih (JANŽEKOVIČ 1985) (opazovanje L. Božič). Dne 13.7.2009 sem med vožnjo s kanujem po Cerkniškem jezeru v zraku zagledal čigro. Takoj sem imel občutek, da to ni običajna čigra, saj je imela drugače oblikovano črnino na konicah peruti in belo trtico. Tudi njena velikost ni spominjala na običajne vrste čiger, ki se na jezeru pogosteje pojavljajo. Ko me je preletela, sem opazil črno kapo ter rumeno konico sicer črnega kljuna. Takoj sem ugotovil, da gre za kričavo čigro. Nekaj časa je krožila nad mano, nato pa odletela proti vzhodnemu delu jezera. Po razpoložljivih podatkih je to prvo opazovanje kričave čigre na Cerkniškem jezeru (KMECL & RIŽNER 1993, D. BORDJAN *v pripravi*). Isti dan sem na jezeru opazoval še enega redkega gosta – pritlikavega kormorana *Phalacrocorax pygmaeus* (opazovanje A. Škoberne). Poleg omenjenih opazovanj je bila kričava čigra v notranjosti Slovenije zabeležena le še 4.8.1996 na reki Savi pri Ljubljani (KOŠIR 1996). Na podlagi teh podatkov lahko zaključimo, da je vrsta v celinskem delu Slovenije izjemen poletni gost, čeprav vzdolž Obale v manjšem številu redno prezimuje (SOVINC 1994A). Temu pritrjujejo podatki iz sosednje avstrijske Koroške, kjer se kričava čigra v novejšem času zelo redko pojavlja v juniju in juliju. Domnevajo, da gre pri teh opazovanjih za disperzijo osebkov, gnezdečih v delti reke

Pad (severna Italija), kjer so najbližja gnezdišča vrste (MALLE 2008). Tudi v Švici pripisujejo veliko število opazovanj v tem času neusmerjeni disperziji osebkov neposredno po gnezdenju, saj se prava selitev vrste začne šele v avgustu oziroma septembru (MAUMARY *et al.* 2007).

Anže Škoberne, Bračičeva 4, SI-1380 Cerknica, Slovenija,
e-mail: anze.skoberne@hotmail.com

Luka Božič, DOPPS – Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije,
Kamenškova 18, SI-2000 Maribor, Slovenija, e-mail: luka.bozic@dopps.si

DUPLAR *Columba oenas*

Stock Dove – one individual observed on 6 Jun 2009 in the centre of Borovnica on the edge of Ljubljansko barje (UTM VL58, central Slovenia); an interesting record suggesting possible breeding in the urban area

Čprav je duplar značilna gozdna vrsta, se tudi v času gnezditve pojavlja na odprtih površinah, kjer se hrani. To je izrazito opazno na Ljubljanskem barju, kjer se včasih pojavlja na poljih in travnikih v večjem številu (TOME *et al.* 2005). Kljub temu pa njegovo pojavljanje vsaj pri nas ni poznano v naseljih, kar je sicer znano v večjem ali manjšem številu za drugi dve vrsti iz rodu *Columba*. Zaradi tega je zanimivo najino opazovanje duplarja v zgodnji jutranji uri dne 6.6.2009 v naselju Borovnica na JZ robu Ljubljanskega barja, kjer je ptica ždela na žici v samem urbanem središču. Pomenljivo je predvsem vprašanje, ali bi duplarju uspelo gnezdititi tudi v takem okolju, denimo v kakšni zidni lini, kar je na primer znano iz drugih koncev Evrope (SNOW & PERRINS 1998). Populacija domačih golobov *Columba livia domestica* je v Borovnici sicer maloštevilna, zgolj okoli 20 parov, kar bi bila morda lahko celo priložnost za duplarja.

Al Vrezec, Pražakova 11, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: al.vrezec@nib.si
Petra Vrh Vrezec, Pražakova 11, SI-1000 Ljubljana, Slovenija,
e-mail: petra.vrh@dopps.si

ZLATOVRANKA *Coracias garrulus*

Roller – two observations on high karst plateaus of W Slovenia: (1) 26 Aug 2009 one juvenile at Otlica in Trnovski gozd (UTM VL18, W Slovenia, ca. 820 m a.s.l.), (2) 17 May 2009 one adult at Krvavec on Banjšice (UTM VL09, W Slovenia, 738 m a.s.l.); the species is a rare migrant in W Slovenia

Dne 17.5.2010 sem popisoval hribske škrjanec *Lullula arborea* na Banjšicah. Mojo pozornost so pri naselju Krvavec (738 m n.v.) pritegnile seleče se rdečenoge postovke *Falco vespertinus*, ki so posedale na vodnikih daljnovoda. Ob pogledu nanje sem s koticom očesa v daljavi opazil nekaj živo modre barve. Najprej sem pomislil, da je mogoče kakšna plastična vrečka.